

Astotā diena: Tas, kurš uzmana pieaugšanu

Mūsdienās rietumu kultūrā reti kurš pievērš lielāku uzmanību sava vārda nozīmei. Vecāki bieži vien piešķir savam bērnam tādu vārdu, kas viņiem iepatikās vai kādas slavenības vārdu, īpaši nedomājot par tā garīgo nozīmi.

Agrākos laikos vārds tika piemeklēts ar lielāku atbildību. Ēģiptiešu senči, piemēram, bija pārliecināti par vārda garīgo saikni, bieži vien tos atvasināja no savu dievu vārdiem (*Tutanchamon – Amona* [dievu valdnieks ēģiptiešu mitoloģijā] dzīvais attēls).

Vairāki ebreju vārdi ietvēra sevī vārdu *El* [pirmatnēji lietots Dieva vārds], piemēram, Mihaels, Gabriels, Rafaels, Emanuels. Tātad arī Izraēļa tautai bija svarīga piešķiramā vārda nozīme, jo tas liecināja par konkrētai personai piemītošām rakstura iezīmēm.

Bībelē no cilvēka vārda nozīmes varēja izdibināt viņa izcelsmi, raksturu un misiju, pie tam, cilvēka dzīves veids varēja mainīties Dieva pēkšņās iniciatīvas rezultātā, un tādos gadījumos viņam tika mainīts vārds. Tādā veidā Dievs mainīja vārdus Sārajai un Ābramam, lai ieceltu viņu „par tēvu daudzām tautām” (sal. Rad 17, 5-15). Eņģelis, ar kuru cīnījās Jēkabs, mainīja viņa vārdu pret „Izraēls”. Līdzīgi notiks ar vairākiem Bībeles varoņiem, viens no tiem būs Sīmanis jeb Pēteris, kas tulkojumā nozīmē Klints – Jēzus māceklis.

Jāzeps [*Josef*] vārds no ebreju valodas darbības vārda saknes *jsf*, divdabis, ir tulkojams kā ‘pavairo’, ‘sekmēt izaugsmi’, ‘palielināt’, ‘piedot klāt’, tātad nozīmē ‘tas, kurš sekmē izaugsmi’. Jāzeps ir Dieva izvēlētais, kurš sekmē jeb uzmana Dieva Dēla – Jēzus, jaunā Izraēļa pieaugšanu. Viņš rūpējās Ēģiptē par Bērnū, līdzīgi kā Vecās Derības Jāzeps, kurš gādāja par „sēklas uzdīgšanu”, vecā Izraēļa pēcnācējiem.

Vecās un Jaunās Derības Jāzeps salīdzināšana var būt pārsteidzoša: abiem ir vilšanās iemesls, vienam brālī nodevēji, otram it kā neuzticīga sieva; abi redz sapņus un pieņem tos kā dzīves ceļa norādes; abi dodas uz Ēģipti, lai vēlāk atgrieztos līdz ar saviem tuviniekiem atpakaļ Palestīnā, kaut gan vienā gadījumā tas notika jau pēc viņa nāves, toties Jāzeps atgriežas kopā ar Mariju un Jēzu.

Abus Jāzepus izceļ un vieno viņu paļāvība Dieva Apredzībai, viņu ticība un labestība ir pastāvīga, pat tad, kad viņi piedzīvo vardarbību un ļaunprātību, viens no brāļu puses, otrs no Heroda un kareivjiem. Viņi iztur apdraudējumus un šķēršļus ar pārliecību, ka Dieva rokās ir vēstures gaita, bet cilvēka vara un vardarbība ir izsmiekla vērtā. Jāzēpi ir paļāvības pilni uz Dievu, tādēļ viņiem nerodas šaubas par cīņas iznākumu.

Jāzeps ir „tas, kurš uzmana pieaugšanu”. Līdzīgi var saukt katru, kurš atbildīgi iesaistās viņam uzticēto pienākumu pildīšanā, ir izlēmīgs, pieņemot lēmumus, un uzticams, kā arī tos, kuri ir atvērti uz to, kas viņus pārsniedz, uz to, kas pārāks, un vienlaicīgi ir vienīgais sirds ilgu piepildītājs. Cilvēks ir radīts šādam Dieva piepildījumam, tādēļ ka viņa sirds rod mieru vienīgi Dievā.